

שבת הראי"ה

תולדות חייו ודברי תורתו

של הצדיק והחסיד, מרא דארעא דישראל, שר התורה ורועה ישראל

רבי אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל

פרשת
תזריע
מצורע

גליון מספר 122

אורות הפרשה

וביום השמיני ימול בשר ערלתו יב, ג].

קרח הוא טהור הוא וג, מ].

"ישנם בעלי השגה בהירים וצדיקים גדולים, שמרוב חשק לבבם בהשגות בהירות ומופשטות, ובדבקות אמיתית בהש"ת, אינם יכולים להרחיב את דעתם בפרטי הלכות ומעשים פרטיים. אע"פ שהיא לקוּתא וחולשא נפשית, מ"מ מוצא הדבר הוא ממקור הטוהר, וסימן לדבר: איש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא. ולמעלה מזה היא קדושת הניזיר, אשר נזר אלהיו עליו בגדל פרע שער ראשו, ורבי עקיבא שדרש על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות, כמו שכתוב: קוצותיו תלתלים שחורות כעורב, במי אתה מוצא אותן במי שמשחיר עליהם פניו כעורב, או במי שמשחיר ומעריב עליהן תמיד, או שנעשה אכזרי על בניו כעורב" [מנן הראי"ה, 'שמונה קבצים', קובץ א', ר"ב].

"רב חביבא איקלע לבי מהולא, בריך 'שהשמחה במעונו ולית הלכתא כוותיה... דאית ליה צערא לינוקא' [כתובות ח.]. ברכת שהחיינו דמצוה היא כולה שמחה רוחנית, י"ל דצער שמעורב בו מבטל את השמחה לגמרי, עד שאי אפשר לברך שהחיינו [...]. וכחאי גוונא הוא דלא מברכין שהחיינו על כסוי הדם, הוא ביותר מוכרח אליבא דהנהגים עפ"ד רמ"א [שו"ע י"ד רסז, ז] דאין מברכין שהחיינו על המילה, טעמם משום דכמו שאין לברך שהשמחה במעונו, משום דאיכא צערא דינוקא, הכי נמי אין לברך שהחיינו מטעם זה, ועל זה הלא קשה רעל כרחק אנו צריכים לחלק בין שהחיינו להשמחה במעונו, שהרי מברכין גם כן כמות אביו והוא יורשו אפילו במקום דפתח ביה צער, וכמו שהקשו על זה הראשונים [...]. ולהיפוך יש לומר, דאפילו להסוברים דמברכים ברכת שהחיינו במילה, וכדברי הרמב"ם [מילה פ"ג, ג] ורוב הראשונים וכמנהגינו בארץ ישראל תובב"א, היינו משום שצער חמרי אינו מבטל שמחה רוחנית" [מנן הראי"ה, 'עץ הדר' סימן כה].

אורות הראי"ה

מרן הראי"ה קוק

והגאון ר' יוסף גרשון הורביץ זצ"ל
רבה של שכונת וישיבת מאה שערים (פרק ו')

כולם פה אחד אומרים כי ד' הושיע ציון וזה הוא כאחד הניסים אשר היה בימי אבותינו, ועין בעין אנו רואים אשר השוכן בירושלים משתוקק ומתאוה על בניו אשר יבואו ויתחילו לבנות את עירו ותר קודשו, ובכח גדלו וזרוע תפארתו עוזר וסועד וסומך לעם דל. בעת אשר היה בקודש משה מונטיפיורי ודוקטור לעוי הלך שמה לראות באשר שמע מכולם את הדר הדבר הגדול הזה ושמח שם מאוד על זאת ואמר לנו בפיו אם יבוא לביתו בכל מקום אשר ישאלו מה ראה בירושלים תובב"א אני אשיב להם מה זה שאלה כבר ראיתי משיח בן דוד בדרך. ואין זה כ"א הפאסט אשר יהיה קודם ביאת משיח צדקו"

[מתוך: 'לוח ירושלים', תש"י, עמ' רין].

"שהחיינו" על המדינה

בעת הכרזת המדינה, נתאספו תושבי שכונת 'מאה שערים' לביתו של רב השכונה הרי"ג הורביץ זצ"ל. בביתו היה מצוי מקלט רדיו (מכשיר די נדיר באותה תקופה). כל הנאספים היו רכונים ברוב קשב ליד הרדיו, וכאשר נשמעו מילות ההכרזה על הקמת המדינה, נעמד הרי"ג בשמחה עצומה וברך בשם ומלכות: שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה!"

עיה"ק ירושלים תובב"א וכל באי לבקר בקודש עד כה לא האמינו שיהיה כזאת בירושלים עיה"ק תובב"א טרם ביאת משיח אלוקי יעקב הוא בן דוד מלך ישראל, כי זמן לא כביר לא נשא רוח איש ללכת מהעיר וחוצה מחמת פחד הפראים. גם בתוך העיר בבתים הרחוקים היה פחד להאיש הישראלי לשבת שמה.

(...) והנה זה קרוב לשנתיים העיר ד' השוכן בציון את רוחנו לעשות חברת רעים האהובים לקנות מקום וחלק בירושלים עה"ק תובב"א ולעשות ישוב שמה ועל דבר זה הייתי משתוקק עוד בהיותו ילד קטן, תמיד היה מקשקש רוחי בקרבי על הדבר הזה והייתי אומר מתי יבוא לידי מצווה נוראה ונשגבה הזאת אשר אמרו רז"ל "ואם שמח מה שכרו כאילו בנה חורבה אחת מחורבות ירושלים", ואמרו רבותינו "מפני מה זכה עומרי מללובה (...). ופתאום העיר ד' ברוב רחמיו את לבנו לעשות החברה הנ"ל, ובאה העצה בלבנו זה קרוב לשנתיים (...). והיה זה מקום חרב מדבר שמה וערבה, מקום אשר לא עבר בה איש מיום חורבן בית ד', וידע הדר"ג שאין אני מגזים בזה שום דבר (...).

"והנה ד' אלוקי ישראל השוכן בציון עזר לנו בין כה וכה ומעת אשר התחלנו לבנות עד כה בנינו אחד ועשרים בתים ויושבים בהם בעלי בתים בשמחה וחדוד (...) סוף דבר יאמין הדר"ג אשר

בניית מאה שערים –
אתחלתא דגאולה

אהבתו של הרי"ג הורביץ לארץ ישראל ובניינה הייתה מן המפורסמות. בכל ליבו היה כוסף ומצפה לתחיית האומה על אדמתה. כרבים מתושבי 'מאה שערים', השתייך לתנועת 'המזרחי', וראה בהקמת המדינה שלב משמעותי בתהליך ה"אתחלתא דגאולה". היה זה המשך טבעי לאמונתם של צדיקי ירושלים מהדור הקודם ב"קץ המגולה", אשר מתוך השקפה זו בנו במסירות נפש את השכונות שמחוץ לחומת העיר העתיקה, ובתוכן גם את שכונת 'מאה שערים'.

אחד מצדיקי ובני ירושלים לפני כמאה וחמישים שנה, היה ר' שלמה בהר"ן לעוי זצ"ל. הוא גם היה מראשי בוני שכונת 'מאה שערים'. מתוך כתביו נותרו שני מכתבים חשובים ומרתקים, בהם הוא מספר על בניית שכונת 'מאה שערים'. ממכתבים אלו אפשר ללמוד לא רק על העניינים הגשמיים שבבניה אלא גם ובעיקר על המשמעות הרוחנית שייחסו לה בונה.

וכך הוא כותב במכתבו הראשון, לר' חיים אלעזר מקאליש:

"אחדשה"ט, אמרתי אספרה נא לפני הדר"ג חסד ד' ופעולת גבורותיו הנוראים אשר כל יושבי

ניתן להקדיש את העלון עבור יקירכם. לפרטים נא לפנות למערכת העלון

דבר רבני ירושלים

לשליחי עם ישראל

בהאספה המכוננת "כנסת"

בעיר בירתנו ירושלים ע"ה"ק

באספת רבני ירושלים שהתקיימה ביום י"ד שבט תש"ט בביתו ובנשיאותו של מרן הגאב"ד

רבי צבי פסח פראנק שליט"א

בהשתתפות חברי הרבנות הראשית לא"י, בית הדין הגדול, מורי ההוראה וראשי הישיבות החולט פה אחד:

- (א) להביע ממעמקי הלב בשמנו ובשם רבני ותושבי ירושלים את ברכתנו החמה והנאמנה, ושמחתנו העמוקה לקראת היום שבו זכינו בעזר צור ישראל וגואלו, להנחת היסוד הראשית צמיחת הגאולה לכוננות ממשלת ישראל למקומה. ברוך שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה. לאחר אלפי שנות גלות וחורבן. יהי נועם ה' ומעשה ידיכם יכונן להקים את מדינת ישראל על תילה וכולנו נזכה לראות בהתגלות מלכות שמים, ועין בעין נראה בשוב ה' את שיבת ציון.
- (ב) לקרוא לפניכם צירים נכבדים את הקריאה הקדושה היוצאת מעומק לב כל עם ישראל ובכללם גם אלה אשר לאסוננו הגדול לא זכו ליום הזה ונהרגו על קדוש השם – שם ה', תורתו, עמו ונחלתו.

צירים גדולים!

בהתאספכם היום להניח את היסוד לחוקת מדינת ישראל זכרו את גודל האחריות המוטלת עליכם כשליחי עם ישראל, לדורנו ולדורות הבאים, הכירו ודעו כי אין עם ישראל בלי תורת ישראל, אל תשכחו את צור ממנו חוצבתם ואת מקבת בור ממנו נוקבתם, אל תפנו אל אלילי תרבויות זרות אשר מפריים שבענו מרורות במשך שנות גלותנו המרה, ואשר לשיא פשיטת הרגל הגיעו שרי המדינות ונושאי דגל התרבות של הגויים עם השמדת ששת מליוני קדושינו. אל תכניסו זמורות זרות בכס בית ישראל.

דרישתנו היא שחוקת התורה תהא חוקת מדינת ישראל להלכה ולמעשה.

- (ג) אסיפת הרבנים חוזרת עוד על קריאתה הקודמת באספה שנקראה באולם "ועד הכללי כנסת ישראל" בעצם ימי הדמים והזוועות בעיר הקודש בחדש תמוז תש"ח: ירושלם לב האומה תל תלפיות מעולם ומדורי דורות תהא בירת מדינת ישראל, הודה והדרה.

צירים נכבדים:

חזקו ואמצו, התרוממו בשעה נשגבה זו ותנו כבוד לתורה שדרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, וצור ישראל ומושיעו יגן עלינו ויחזו במהרה בביאת משיח צדקנו אמן.

בשם האספה הרב יוסף גרשון הורוויץ
חבר בית הדין הגדול פניה"ק ירושלים ת"ו
וי"ר המועצה הדתית לקהילת ירושלים.

העלון בחסות ישיבת "אורות אביב" בדרום תל אביב

תוכנית לימוד מתוכננת ומוגדרת, עם יעדים לימודיים לכל תלמיד ע"פ יכולתו ○ לימוד מעמיק ומקיף עם מעגלי חזרות ○ אווירה משפחתית חמה ואוהדת. לפרטים: הרב אמינגר: 050-8822088 הרב יובל: 052-8119291



העלון יוצא לאור בסיוע
'דפרי שיר' –
הדוכן שלך לספרי קודש
ומוסיקה יהודית.
להזמנות: 077-3220338
סניפים:
תחנה מרכזית י-ם.
אצ"ל 60 ר"ג.
איכילוב 8 פ"ת.

העלון יוצא לאור ע"י ארגון 'אור האורות' להפצת תורת הגה"צ
הראי"ה קוק זי"ע א"י
♦
שאלות ותגובות ניתן לשלוח לכתובת: רח' הרב צבי יהודה 6
דירה 3 בת-ים, או בדוא"ל: reiyyaa@gmail.com
או להתקשר למספר: 0546-573-528
♦
ניתן לקרוא את העלון גם באתר: www.yeshiva.org.il
ניתן לקבל את העלון במייל מדי שבוע

אור
האורות